

FESTA DE SANT PERE CLAVER

Verdú 9 setembre 2017

Lectures (Is 58,6-11)

Primera lectura

L'únic dejuni que jo aprecio és aquest: allibera els qui han estat empresonats injustament, deslliga les corretges del jou, deixa lliures els oprimits i trosseja jous de tota mena. Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, vesteix el qui va despullat. No els defugis, que són germans teus.

Llavors brillarà com l'alba la teva llum, i les teves ferides es clouran en un moment. Tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell mateix et respondrà; quan cridis auxili, ell et dirà: Aquí em tens! Si treus de casa teva tots els jous i no assenyaies amb el dit per acusar, si dones el teu pa als famolencs i satisfàs la fam dels indigents, llavors la teva llum s'alçarà en la foscor, el teu capvespre serà clar com el migdia. En tot moment el Senyor et conduirà, en ple desert saciarà la teva fam, et farà fort i vigorós i seràs com un hort amarat d'aigua, com una font que mai no s'estronca.

Evangelí (Lc 4,14-21)

Llavors Jesús, ple del poder de l'Esperit, se'n tornà a Galilea. La seva anomenada es va estendre per tota la regió. 15 Ensenyava a les seves sinagogues, i tothom el lloava. 16 I se'n anà a Natzaret, on s'havia criat. El dissabte, com tenia per costum, va entrar a la sinagoga i s'aixecà a llegir. 17 Li donaren el volum del profeta Isaïes, el desplegà i va trobar el passatge on hi ha escrit: 18 *L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, 19 a proclamar l'any de gràcia del Senyor.* 20 Després plegà el volum, el retornà a l'ajudant de la sinagoga i es va asseure. Tots els qui eren a la sinagoga tenien els ulls posats en ell. 21 Aleshores començà dient-los: «Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar.»

Homilia: Déu, tan a prop!

No us ha passat en la vostra vida quotidiana, en molts moments: sentir com que Déu sembla estar lluny. Que el no el veiem per enlloc, que no ens deixa massa signes de la seva presència. Desgràcies sobtades, accidents que s'emporten a joves del nostre poble, tristeses i desànims en tants, depressions... la violència que no s'atura. Els atemptats de Barcelona i Cambrils, la bogeria en els caps d'Estat com els Estats Units i Corea del Nord, la desigualtat increïble, la fam, les guerres com a Sudan del Sud, la corrupció en totes les esferes de la vida humana....

I Déu, què fa? què vol? On és? No serà veritat el que diu l'ateisme i l'agnosticisme que és com l'ambient en què sembla que viu la majoria, a les nostres terres? És Déu una il·lusió, era la fantasia d'un altre temps? Era un consol davant d'un món massa terrible? La Cristiandat s'ha enfonsat, i també la idea de Déu, que era útil en un altre món?

Realment, estem en èpoques noves, tot està canviant, i tan ràpid: el món tecnològic, el Facebook ja és de vells, ara és Instagram, els selfies, el Big Data, i els homes potser viuran 150 anys...

Jo crec que no, que Déu és present, i tan a prop com sempre. Però tot ens ha canviat tant que ens costa de reconèixer-ho! Els mapes, els senyals, les indicacions... tot està potes enlaire. Ja no tenim una Església poderosa, present, paraula forta dins la societat. Els cristians són una minoria, i sovint mal vista, i sota sospita, i no queda bé... ja ho sabeu.

Però en la festa d'avui ens podem endinsar en el cor de la presència d'un Déu tan actiu com sempre, tan apassionat com sempre, que acompanya la humanitat... i com de prop. Déu és a prop, Déu té mans, Déu té genolls.... i aquí els tenim, en un capellà que no era brillant en els estudis, que els seus superiors el tenien per poc, nascut en un poblet de l'interior d'una comarca de Catalunya, que havia viatjat a un port on l'avarícia dels homes havia construït un immens Centre Comercial de la carn humana dels negres!

I jo entenc això: diria jo que Déu no toca les estructures del món, no canvia els esdeveniments, no frena directament les guerres ni els atemptats... però el seu Esperit toca a la porta del cor de cada home, i el convida a l'amistat amb ell. Una amistat que li complica la vida. Podríem dir que va ser així en Sant Pere Claver, però que omple el seu cor d'una manera tan gran: "jo no us dic servents, sinó amics".

El cas és que uns quants homes i dones, de tant en tant, potser més sovint que no ens pensem, oh gran sorpresa, responen, es deixen endur per aquest Esperit, per aquesta força: Jesús el primer, però després, Pau de Tars, Francesc d'Assís, Ramon Nonat, Ignasi de Loiola, Pere Claver, Martin Luther King....

I què fan? Doncs es deixen endur per la música, per l'amor d'aquest Esperit ("l'Esperit del Senyor reposa sobre meu") que els porta a refer la mateixa missió de Jesús, per actualitzada en cada moment: posar-se dempeus davant les injustícies, i agenollar-se davant dels colpejats, donar veu als qui no entenen, posar al centre de l'escena als qui han estat invisibilitzats....

Aquest Esperit, aquest amor es fa història d'amor, que va agafant la persona, la va "cristificant", la va fent més semblant al Crist. En el cas de Pere Claver, es veu clar. És coneguda la seva signatura en els últims vots al final de la seva formació, ja a Colòmbia: "Pere Claver, esclau dels esclaus negres per sempre". Però aquest amor, aquest compromís té una història, no s'improvisa.... En els seus primers vots, 8 agost 1604: "consideraré la obligació grande que tiene el que una vez ha hecho esta consagración de sí a Dios... Hasta la muerte he de consagrar al Servicio de Dios, haciendo cuenta que soy como esclavo, que todo su empleo es de ser en Servicio de su amo y en procurar con toda su alma, cuerpo y mente, agradarle y darle gusto en todo y por todo".

I en la història d'aquest jove jesuïta, entra Alfons (Alonso) Rodríguez, que moriria 31 octubre 1617, ara fa 400 anys. Alonso era porter al col·legi dels jesuïtes a Palma de Mallorca, el col·legi de Montesión. I conversaven cada vespre una estona. I Alonso li deia a Pere:

"Cuántos que están ociosos en Europa podrían ser apóstoles de América. Gran cosa, gran cosa. Oh, que la caridad de Dios no hay de surcar aquellos mares que ha sabido hendir la avaricia humana. Pues, ¿no valen también aquellas almas la vida de un Dios? ¿Por ventura no ha muerto El también por ellos? Hijo mío, Pedro, ¿por qué no vas tú también a recoger la sangre de Jesucristo?"

Així que aquesta terra de Verdú ha donat com a fruit un home tan excepcional, tan extraordinari, que va anar tan en contra de les lleis, de la mentalitat, del que es considerava normal.... els negres eren vistos com a animals! Aquest poble petit que va donar naixença a un home apassionat, apassionat per Jesús, i des de Jesús, apassionat pel bé dels germans, els homes... i en aquest amor i aquest servei esdevingué tan universal, tan de tots: el gest de Pere Claver als peus d'un home negre, que acaba d'arribar del vaixell negrer, amorosint-li les ferides, dos homes que no es poden entendre, dos homes a qui separa un món: el blanc i el negre, el poderós i l'esclavitzat, el ric en cultura i aquell que creu que serà menjat en poc temps.... l'amor, la humilitat, el servei creen ponts, els ponts que necessitem en aquest món!!!!

Anys després, en el moment de la seva canonització, a finals del s. XIX, el Papa Lleó XIII va dir: "La vida de Pere Claver és la que més m'ha impressionat, després de la vida de Crist". I a Colòmbia, país del qual n'és patró el nostre Pere Claver i que ara visita el Papa, ara el posava com a patró també del procés de pau i reconciliació.

Nosaltres, per la nostra part, ens podríem preguntar: són els més necessitats els qui s'han allunyat de mi, o jo d'ells? Ens deixarem endur per aquesta mateixa música que va "enganxar" a Pere Claver, ens atrevirem a començar com ell una història d'amor amb Jesús, encara que ens compliqui la vida?

Si avui cal portar els homes cap a la fe en Déu, com deia aquell pensador, la raons podrien convèncer. Però són fredes. En realitat el que mou, a l'hora de la veritat, són els exemples. I amb Pere Claver, quin exemple!